

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent práce*

Autor/ka práce: Magdaléna Gorčíková

Název práce: Potenciál knih jako zdroj kulturního kognitivního kapitálu....

Vedoucí práce: PhDr. Jíří Šafr, Ph.D.

Oponent/tka: Petr Soukup

Navržené hodnocení: *velmi dobře*

Jako oponent oceňuji, že se autorka věnuje tématu čtenářství ve spojení s koncepty sociální stratifikace a využívá poměrně originální datový soubor Distinkce 2008. Oceňuji též, že nad rámec svých povinností se podílela též na konferenčních příspěvcích a přípravě statí do sborníků resp. monografií.

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je jasně formulován, ale není s ohledem na zkoumané téma úplně nejlepší. Autorka namísto pokusu o rozlišení kulturní reprodukce, sociální stratifikace a čtenářství příliš upřednostňuje dimenzi čtenářství a dětské zkušenosti a až do závěru si tuto tezi razí a nenechává se příliš ovlivnit výsledky svých analýz.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Literatura uvedená v seznamu na konci práce je určitě relevantní, ale bohužel ji autorka zcela nevytěžila. Namísto 1 stránkového popisu konceptu mobility (známého studentům bc. kurzů) měla věnovat více pozornosti koncepcím kapitálu a výkladu koncepce Bourdieu, o kterou se zřejmě nejvíce opírá, ač to explicitě nepřiznává. Zejména klíčový koncept kognitivního kulturního kapitálu resp. i kulturního kapitálu by měl být detailně popsán s odkazem na literaturu. Tento popis bohužel chybí.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Kvalita užitých dat je velmi dobrá. Osobně moc nerozumím tomu, proč se autorka spolehla na jediný datový soubor a nevyužila např. data ze šetření PISA či výzkumu ÚJČ AV ČR o čtenářství. Také by bylo vhodné užít nějaká kvalitativní data, která by pomohla lépe výsledky interpretovat (možná dokonce byla týmem Sociální struktury SOÚ AV ČR sbírána, v práci se ale o nich autorka ani nezmiňuje.)

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Kvalita provedených analýz odpovídá mgr. stupni i studijnímu zaměření autorky. Na některých místech jsou bohužel chyby, které čtenáře nutí k zamyšlení, zda jsou výsledky v pořádku (v tabulce 3, kde se modelují školní známky lineární regresí má dle přílohy závislá proměnná jen 3 hodnoty, v tabulce 5 je více respondentů než v tabulce 4 a to by zde měli být jen maturanti). Celá práce je založena na vícerozměrné analýze dat, ale téměř chybí provedení dvourozměrné analýzy (aspoň tabulky korelací v příloze). Zcela zvláštní je str. 61 a 62 práce, kde zřejmě byla zařazena špatná část, která patřila jinam vč. tabulky 1. Bohužel i odkazy na tabulky nejsou vždy v textu uvedeny správně.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano, citování či parafrázování je jasně odděleno, práce s literaturou je na velmi dobré úrovni.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?
Vše bez problémů. Autorka cituje zcela korektně.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Závěry práce příliš nerespektují výsledky analýz. Namísto jasného příklonu k tezi sociální reprodukce nadměru zdůrazňují vliv čtenářství.

V práci chybí komplexní model, který by zobrazil výzkumnou otázku a dal jasný směr všem analýzám. Z analytického hlediska bylo asi vhodné užít nějakou formu strukturního modelování, která by postihla lépe než jednotlivé regrese komplikovanost vztahů, které autorka popisuje.

Ne všechny interpretace jsou v pořádku (např. 48 nahoře – „zvyšuje o 1,83 krát pravděpodobnost“)

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

- 1) K obhajobě navrhuji, aby autorka předložila komplexní schéma, které popíše vztahy, které se rozhodla ve své práci řešit.
- 2) Jak autorka chápe kognitivní kulturní kapitál? Kdo jej v literatuře pojednává?

Celkové hodnocení práce: velmi dobře

Datum: 10.6.2011

Podpis: